

24. května 2023

PVA EXPO PRAHA

22. mezinárodní vodohospodářská výstava – doprovodný program

Rozsah regulace Ministerstva zemědělství ve vodárenství

Ing. Radek Hospodka,
Odbor hlavního regulátora a vrchního dohledu sektoru VaK

ANOTACE PŘEDNÁŠKY

- **Příspěvek poukazuje na sektor vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v České republice (dále také jen „VaK“), zejména na jeho dynamický rozvoj po r. 1989. Uvádí kompetence resortu Ministerstva zemědělství (dále jen „MZe“) v oblasti regulace oboru vodovodů a kanalizací a dále uvádí související cíle plynoucí mimo jiné z výkonu vrchního dohledu MZe. K tématu je doplněn okruh zdrojů informací se zacílením jak k odborné, tak i laické veřejnosti. Závěrem jsou zmíněny některé úvahy a vize dalšího směřování resortu MZe v působnosti oboru VaK.**

Úvod

- **Ministerstvo zemědělství (MZe) je vrchním orgánem dozoru nad uplatňováním zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. V působnosti MZe je mimo jiné regulace oboru vodovodů a kanalizací.**
- **Obor vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu (dále jen „VaK“)** je pevnou součástí vodního hospodářství v zemi a dotýká se přímo či nepřímo každého obyvatele.

Základní pohled na rozsah infrastrukturního majetku VaK v ČR

Vývoj infrastrukturního majetku VaK v délkách (km) a počtech v uvedených skupinách majetků v letech 1990 - 2021 (Pramen: MZe)

	1990	2000	2010	2020	2021	% změny mezi r. 1990 - 2021
Vodovodní řady (km)	44 907	53 288	73 448	80 912	81 379	+ 81
Kanalizační stoky (km)	17 495	21 615	40 902	52 067	52 690	+ 201
ČOV (ks)	626	1 055	2 188	3 288	3 340	+ 433

Pozn.

V letech 1990, 2000 se jednalo o údaje za hlavní provozovatele.

Pro zajímavost: Podle údajů ze Zdravotní ročenky Československa za r. 1938 bylo na území Čech a Moravy celkem 12 624 km potrubí uloženého v obecních vodovodech.

Základní přehled vývoje zásobování vodou z vodovodů v letech 1989 a 2021 (Pramen: MZe, Ročenky VaK)

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok	
		1989	2021
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 362	10 501
Obyv. skutečně zásobování vodou z vodovodů	tis. obyv.	8 537	10 076
	%	82,4	96,0
Voda vyrobená celkem	mil. m ³ x rok ⁻¹	1 251	579,1
	% k 1989	100	46,4
Specifické množství vody fakturované celkem	l x os ⁻¹ x den ⁻¹	298	130,2
	% k 1989	100	43,7
Specifické množství vody fakturované domácnostem	l x os ⁻¹ x den ⁻¹	171	93,2
	% k 1989	100	54,5
Ztráty vody na 1 km řadů	l x km ⁻¹ x den ⁻¹	16 842	2 955,1
Ztráty vody na 1 zásobovaného obyvatele	l x os ⁻¹ x den ⁻¹	90	23,5

Základní přehled vývoje odvádění a čištění odpadních vod z kanalizací v letech 1989 a 2021 (Pramen: MZe)

Ukazatel	Měrná jednotka	Rok	
		1989	2021
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyv.	10 364	10 501
Obyv. trvale bydlící v domech připojených na kanalizaci	tis. obyv.	7 501	9 174
	%	72,4	87,4
Vypuštěné odp. vody do kanalizace celkem	mil. m ³	877,8	451,8
	% k 1989	100	51,5
Čištěné odpadní vody včetně vod srážkových	mil. m ³	897,4	878
Čištěné odpadní vody celkem bez vod srážkových	mil. m ³	627,6	441
	% k 1989	100	70,3
Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace	%	71,5	97,5

Meziroční přírůstky délek vodovodních řadů, kanalizačních stok a kusů objektů ČOV v uvedených mezidobí kalendářních let. (Pramen: MZe)

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vodovodní řady (km)	817	852	711	618	457	611	467
Kanalizační stoky (km)	1 543	1 435	518	793	841	979	623
ČOV (ks)	178	110	25	75	64	58	52

Vývoj počtu vlastníků a provozovatelů VaK v ČR v letech 2010, 2015, 2020 a 2021, zdroj MZe

	2010	2015	2020	2021
Vlastníci	5139	6433	7729	7 897
Provozovatelé	2222	2745	3041	3 067

- **Sektor VaK je v ČR charakteristický velkým počtem vlastníků a provozovatelů. Pozn. V ČR je 6 258 obcí (z toho 608 měst a 228 městysů).**
- **Nárůst počtu vlastníků a provozovatelů VaK je způsoben rozvojem infrastruktury VaK a rovněž zvýšeným dohledem.**
- **V oboru VaK dochází k velké koncentraci činností u největších provozovatelských subjektů. Např. skupina 50 největších provozovatelů vodovodů představovala v r. 2021 z hlediska množství fakturované pitné vody konečným odběratelům cca 87 % z celkového evidovaného množství fakturované vody v ČR. (U kanalizace se jedná cca o 74%)**
- **Na druhou stranu je zde velké množství obcí, které si zajišťují správu a provoz svým jménem a na vlastní odpovědnost.**

Regulace v sektoru VaK se od „90 let“ a zejména pak po přijetí zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů znatelně vyvíjí.

Je dobré si připomenout:

- ✓ **S účinností od 15. 5. 1993 bylo pro sektor VaK zavedeno tzv. věcné usměrňování cen pro vodné a stočné pro všechny odběratele,**
- ✓ **1. ledna 2002 nabyli účinnosti samostatný Zákon o vodovodech a kanalizacích (dále jen „ZVK“),**
- ✓ **v r. 2006 novela ZVK zavedla povinnost pro každého vlastníka VaK zpracovat tzv. Plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací,**
- ✓ **v r. 2014 bylo do ZVK doplněno ustanovení § 8 odst. 1 o povinnosti vlastníka „vytvářet rezervu finančních prostředků na obnovu VaK a dokládat jejich použití pro tyto účely“,**
- ✓ **v r. 2015 došlo na základě Návrhu koncepčního řešení regulace ve vodárenství k posílení role MZe, vznikem nového odboru v sekci vodního hospodářství a také vznikem tzv. Výboru pro koordinaci regulace oboru VaK,**
- ✓ **Od 1. 1. 2026, úprava pravidel pro zpracování PFO dle § 13 vyhlášky č. 428/2021 Sb.**

STRUČNÝ PŘEHLED REGULACE OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ PO úpravě v r. 2015

„Návrh koncepčního řešení regulace ve vodárenství“ - schválen usnesením vlády č. 86 ze dne 9. 2. 2015

Hlavní cíle:
Dohled nad dlouhodobou udržitelností sektoru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

Zlepšování ochrany spotřebitelů.

Zvýšení transparentnosti regulace cen pro vodné a stočné.

Přehled vybraných kompetencí MZe v oblasti regulace VaK

Ministerstvo zemědělství

- ✓ **je garantem ZVK, zabezpečuje činnost Výkladové komise k ZVK**
- ✓ **je vrchním orgánem dozoru nad uplatňováním zákona o VaK, zajišťuje výkon kontrolní činnosti u vlastníků a provozovatelů,**
- ✓ **zajišťuje benchmarking pro obor a jeho rozvoj,**
- ✓ **vede ústřední evidenci údajů o VaK,**
- ✓ **zajišťuje zpracování koncepcí rozvoje VaK,**
- ✓ **vede seznam technických auditorů,**
- ✓ **zabezpečuje národní dotační politiku,**
- ✓ **zabezpečuje mezinárodní spolupráci,**
- ✓ **zajišťuje jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru VaK (dále jen „Výbor VaK“),**
- ✓ **je odvolacím orgánem pro rozhodnutí vydaná krajskými úřady,**
- ✓ **poskytuje objektivní informace z oboru VaK.**

VYBRANÉ VÝSTUPY Z ČINNOSTÍ MZE

Webové stránky věnované
vodovodům a kanalizacím.

<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/>

Veřejné zakázky Úřední desky Tiskový servis Kalendář akcí Právní předpisy Kontakty E-podatelna Česky English

eAGRI **Voda**

Rozcestník eAGRI ▶ Hledaný výraz **Hledej** Podrobné hledání ▶

Přihlásit | Přihlásit přes DS

Voda

- Novinky
- Vodní zpravodajství
- Dotace ve vodním hospodářství
- Státní správa ve VH
- Správci vodních toků
- Technickobezpečnostní dohled
- Přehledy a statistiky
- Vodovody a kanalizace
- Plánování v oblasti vod
- Zvládání sucha a stavu nedostatku vody
- Rybářství
- Osvěta a publikace
- Legislativa
- Často kladené otázky
- Životní situace
- Kontakty

Aktuální témata

- [Vodní zpravodajství](#)
- [Dětská soutěž](#)
- [Povrchové vody ke koupání](#)
- [Formuláře a žádosti ve vodoprávním řízení](#)
- [Vodní zákon](#)

Strategické cíle vodního hospodářství do roku 2030

- Zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou
- Zásobování průmyslu a zemědělství vodou
- Zabezpečení vodních zdrojů a vodních děl
- Zmírnění následků extrémních jevů počasí

[Více informací](#)

Registry a aplikace

- [Osy vodních linií](#)
- [Správcovství vodních toků](#)
- [Vodní nádrže](#)
- [Hlavní odvodňovací a závlahová zařízení](#)
- [Hráze](#)
- [Jezy](#)
- [Objekty v korytě](#)
- [Hydrologické stanice](#)
- [Odběry povrchových vod](#)

Vodní hospodářství v České republice je významným oborem s dlouholetou tradicí. Mezi nejdůležitější úkoly vodního hospodářství patří zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a zmírnění následků extrémních jevů počasí, jako jsou povodně a sucho. Ministerstvo zemědělství zajišťuje prostřednictvím státních podniků Povodí Vltavy, Povodí Moravy, Povodí Labe, Povodí Ohře, Povodí Odry a státního podniku Lesy ČR správu vodních toků a vodních děl ve vlastnictví státu. Jako ústřední vodoprávní úřad odpovídá ministerstvo za výkon státní správy ve smyslu vodního zákona a zákona o vodovodech a kanalizacích. V gesci sekce vodního hospodářství je zejména kontrolní a metodická činnost ve vodním hospodářství, oblast vodovodů a kanalizací, vodohospodářská a dotační politika státu, plánování využití vodních zdrojů, technická bezpečnost vodních děl, zakladatelská činnost vůči státním podnikům Povodí, osvětová činnost a další.

[Více >](#)

« 1 2 3 4 5 6 7 » zobrazit po 10 20 50

Magdeburský seminář o ochraně vod 2023 Datum konání: 11.10.2023 – 12.10.2023
Magdeburský seminář o ochraně vod 2023 se pod názvem „Extrémní hydrologické jevy a jejich dopady v povodí Labe“ uskuteční ve dnech...

30. Konference podunajských států Datum konání: 21.8.2023 – 23.8.2023
Ve dnech 21.-23. srpna 2023 se bude ve Vídni konat v pořadí již 30. Konference podunajských států s tradičním názvem Conference of the Danubian Countries on Hydrological Forecasting...

9. celosvětová konference FRIEND-Water Datum konání: 5.6.2023 – 10.6.2023
Ve dnech 5. až 10. 6. 2023 se bude konat další celosvětová (globální) konference iniciativy FRIEND-Water, jehož historie se započala v roce 1985, kdy byl založen v rámci...

Aktuální informace o stavu vodních zdrojů k 2. květnu 2023 3.5.2023
Ministerstvo zemědělství předkládá stručnou zprávu se shrnutím

Informační systém Voda České republiky

EROZE PŮD SOWAC GIS

Prezentace dat VaK

VYBRANÉ VÝSTUPY Z ČINNOSTÍ MZE

- ✓ **Každoroční publikace Vodovody, kanalizace ČR, ekonomika, ceny, informace.**
- ✓ **Zprávy o výkonu kontrolní činnosti nad vlastníky a provozovateli VaK od r. 2016**
- ✓ **Zprávy z benchmarkingu vlastníků a provozovatelů VaK od r. 2015, (včetně seskupených dat v Excelu, samostatně pro vodovody a samostatně pro kanalizace)**
- ✓ **Od ledna 2022 uveřejněna na webu MZE aktualizovaná prezentace dat sektoru VaK.**
- ✓ **Výstupy z činnosti Výboru VaK,**
- ✓ **Každoroční zpráva o stavu vodního hospodářství ČR zpracovávaná ve spolupráci resortů Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí,**
- ✓ **Výklady k ZVK.**

ZÁVĚR

- ✓ Snahou MZe je dosáhnout posílení dohledové role a vyšší transparentnosti v oboru VaK při naplňování nastavených cílů regulace ve vodárenství, zejména s vizí nastavit dobře fungující informační prostředí o všech vlastnících a provozovateli infrastruktury VaK.
- ✓ MZe usiluje o modernizaci Informačního systému ISVaK.
- ✓ MZe plánuje posílení mezinárodní spolupráce ucházením se o řádné členství v organizaci WAREG – European water regulators.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Kontakty: Ing. Radek Hospodka, radek.hospodka@mze.cz

Autor fotografií: Fotografie použité na základě licence od Shutterstock.com a vlastní archiv autora